

**Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan José Maria Aznarin
Euroopan tulevaisuutta käsittelevän valmistelukunnan avajaisistunnossa pitämä puhe
Bryssel, 28.2.2002**

Arvoisa parlamentin puhemies
Arvoisa komission puheenjohtaja
Arvoisa valmistelukunnan puheenjohtaja
Arvoisat valmistelukunnan jäsenet,

Tänä päivänä valmistelukunta aloittaa tehtävänsä ja panee täytäntöön sen, mitä Laekenin Eurooppa-neuvostossa sovittiin, eli ryhtyy valmistelevaan laajasti ja avoimesti seuraavaa hallitustenvälistä konferenssia.

Valmistelukunta aloittaa tänään Laekenin julistuksen mukaisesti juhlallisesti työnsä pitkän ja arvokkaan poliittisen uran tehneen Valéry Giscard d'Estaingin johdolla.

Voitte vain kuvitella, kuinka tyytyväinen olen tähän tapahtumaan, ja saman voin todeta koko puheenjohtajavaltio Espanjan puolesta.

Olemme aina tarvittaessa puheenjohtaja Valéry Giscard d'Estaingin, varapuheenjohtajien Giuliano Amaton ja Jean-Luc Dehaenen sekä kaikkien valmistelukunnan jäsenten käytettävissä, jotta valmistelukunnan tehtävä saadaan asianmukaiseen päätökseen sille annetun aikataulun mukaisesti.

Hyvät naiset ja herrat,

Nizza on se syy, jonka vuoksi olemme täällä tänään. Nizzassa päästiin pitkien ponnistelujen jälkeen yhteiseen sopimukseen välttämättömistä toimielinten uudistuksista, joita tarvitaan unionin laajentumiseksi ja jotka valmistelevat unionia tulevaisuutta varten.

Nizzan sopimus oli vastaus voimakkaaseen poliittiseen realiteettiin, koko maanosan uudelleen yhdistämiseen, ja se saatiin hyväksyttyä puheenjohtajavaltio Ranskan taitavan toiminnan ansiosta.

Tämän jälkeen valtion- ja hallitusten päämiehet kutsuivat koolle tänään toimintansa aloittavan valmistelukunnan tietoisina siitä, että tämä uusi vaihe edellyttää uusia toiminta- ja ratkaisumalleja, jotta saataisiin aikaan "enemmän Eurooppaa" Espanjan puheenjohtajakauden teeman mukaisesti.

Hyvät naiset ja herrat,

Tähän mennessä luotu Euroopan yhtenäisyys merkitsee historiallisessa kokeilussa saavutettua voittoa. Tällä hetkellä unionillamme on epäilemättä vakaa asema, joka perustuu yhteisiin politiikkoihin, sisämarkkinoihin ja yhteiseen rahaan. Tämän vuoksi en ole samaa mieltä niiden kanssa, jotka ovat havaitsevinaan yhdentymisprosessin olevan eksistentiaalisessa kriisissä.

Päinvastoin, tällainen oletettu kriisi osuu ajankohtaan, jolloin yhdentymisprosessi on erittäin dynaamisessa vaiheessa. Tästä dynaamisuudesta ovat osoituksena euron nopea käyttöönotto, uuden vapautteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen nopea edistyminen, yhteisen puolustuspolitiikan tehokas käynnistyminen sekä talous- ja sosiaalialan uudistusprosessin vauhdittuminen. Samoin tämä dynaamisuus hyödyttää myös valmistelukunnan toimintaa sekä itse Euroopan laajentumis- ja yhdistymisprosessia.

Maailman nykytilanteen vuoksi unionin on kuitenkin nopeutettava kehitystään. Kuuluisa eurooppalainen filosofi, espanjalainen José Ortega y Gasset kehotti Euroopan valtioita yhdistymään, jotta voitaisiin torjua tässä Euroopaksi kutsutussa maailmankolkassa esiintyvää kansalliskiihkoa ja rappeutumisen riskiä. Euroopan nykyisessä rakennusvaiheessa onkin huomattava, kuinka kiireellistä on määrittää uudelleen Euroopan rooli maailmassa, joka on muuttunut syvästi vuosisadan vaihduttua.

Toisaalta menestyksemme ansiosta voimme nyt pyrkiä entistä kunnianhimoisempiin tavoitteisiin. Olen sitä mieltä, että uusiin tavoitteisiin pääseminen on mahdollista ainoastaan, jos toimintamme tärkeimpänä ohjenuorana on Eurooppa-hankkeen lujittaminen.

Tämä ei ole helppo tehtävä, vaikka se siltä voi vaikuttaakin, eivätkä sen tarkoitusperät ole konservatiivisia taikka konformistisia. Siihen kuuluu yhdentymisprosessin kahden perusajatuksen kehittäminen ja hiominen.

Ensiksikin tulevaisuutemme riippuu Euroopan kulttuurien syvän yhtenäisyyden ja niiden historiallisen moninaisuuden välisestä tasapainosta. Euroopan poliittiseen huomiseen on kuuluttava moniarvoisen perustuslain luominen, jossa kunnioitetaan kunkin jäsenvaltion oikeusjärjestystä. Kyseessä on oikeuden luominen, yhteisön oikeuden, jota Laekenin julistuksessa kuvataan sanoin "kohti Euroopan kansalaisten perustuslakia".

Toinen Euroopan yhdentymisen periaate on, että unioni ottaa asteittain hoitaakseen politiikkoja, jotka ovat tähän saakka kuuluneet jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan.

Toimivaltuuksien parempi jako ja määrittely Euroopan unionissa ei varmastikaan ole helppo tehtävä, sillä meidän on voitava tarjota malleja ja ratkaisuja, jotka todella parantavat kaikkien eurooppalaisten arkielämää.

Meidän on ehdottomasti selvennettävä toimivaltuuksia ja rajattava ne paremmin, jos haluamme määritellä, mitä haluamme tehdä yhdessä, niin että kansalaisten on helpompi hahmottaa, mitä kukin tekee unionissa, ja näin ollen vaatia vastuullisuutta.

Tämä ei kuitenkaan saa johtaa siihen, että jo toteutetussa ja vakiintuneessa Eurooppa-hankkeessa mentäisiin taaksepäin.

Meidän on jatkettava yhdessä sitä, mitä olemme tähänkin saakka tehneet yhdessä. Näin olemme jo saaneet aikaan odottamattoman korkean elintason, josta hyötyy koko Eurooppa.

Euron käyttöönotto puolestaan on nähtävä uuden alkuna eikä vanhan päätepisteenä. Tämän merkittävän hankkeen, jonka olemme juuri saaneet valmiiksi, on ohjattava työskentelyämme kohti sellaisia aloja, joilla kansalaiset – ja kansainvälinen tilanne – edellyttävät unionilta tehokkaampaa toimintaa. Näitä aloja ovat vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen viimeistely, Euroopan sosiaalisen mallin uudistaminen täystyöllisyyden saavuttamiseksi ja todellisen yhteisen ulko- ja puolustuspolitiikan kehittäminen.

Hyvät naiset ja herrat,

Euroopan yhdentyminen ei ole päämäärä sinänsä vaan keino edistää eurooppalaisen kulttuurin myönteisimpiä arvoja: kaikille ilman syrjintää kuuluvia perusoikeuksia, moniarvoisia demokratioita, jaettua vaurautta ja taloudellista kilpailua.

Tämän valmistelukunnan työn perustana olevana keskeisenä tavoitteena on suunnitella tehokas, kestävä kehityksen Eurooppa.

Tällaisessa Euroopassa kaikki kansalaiset pääsevät nauttimaan yhtäläisin edellytyksin sisämarkkinoiden, yhteisen rahan ja Euroopan sosiaalisen mallin eduista.

Suurista edistysaskelista huolimatta paljon on vielä tehtävä. Ainoastaan konkreettisten hankkeiden ja tulosten avulla kansalaiset voivat olla mukana poliittisen unionin rakentamisessa. Mikäli Euroopalla on tulevaisuutta – ja olen täysin vakuuttunut siitä, että näin on – sen on oltava jotain, johon eurooppalaiset todella uskovat, jota he kannattavat ja jota he arvostavat.

Hyvät naiset ja herrat,

Haluan välittää teille sen suuren luottamuksen, jota Eurooppa-neuvosto ja minä itse tunnemme tätä valmistelukuntaa ja sen puheenjohtajaa kohtaan. Valmistelukunnan työskentelyyn osallistuu lukematon määrä merkittäviä ja arvostettuja henkilöitä.

Luotan vakaasti siihen, että valmistelukunta ja sen puheenjohtaja kykenevät vastaamaan eurooppalaisten odotuksiin ja keskittyvät kansalaisia todella askarruttaviin kysymyksiin.

Valmistelukunnan onnistuminen riippuu sen kyvystä kuulla huolenaiheita ja odotuksia, joita yhteiskunta ilmaisee muun muassa erilaisissa kansallisissa keskusteluissa ja kansalaisfoorumeissa, joiden panos otetaan mukaan valmistelukunnan keskusteluihin.

Jotta valmistelukunnan työ etenisi hyvässä järjestyksessä ja tehokkaasti, on ensinnäkin ratkaisevan tärkeää säilyttää synergiasuhde Eurooppa-neuvostoon, sillä juuri se tekee lopulliset päätökset perussopimusten uudistamisesta. Toiseksi on erittäin tärkeää, että valmistelukunnan työn kestolle varattua aikaa noudatetaan.

Vain näin hallitustenvälinen konferenssi voi hyväksyä uuden perussopimuksen nopeasti, mikä olisi

epäilemättä toivottavaa.

Vaativa ja vaikea uudistusten valmistelu ei ole valmistelukunnan ainoa haaste. Sen on lisäksi vahvistettava jo Euroopan unionin perusoikeuskirjaa laadittaessa käytetyn menettelyn käyttökelpoisuus.

Tämän mallin vakiinnuttaminen merkitsisi erittäin merkittävää askelta vakiintuneen päätöksentekojärjestelmän välttämättömän kehittämisen tiellä. Se olisi myös yksi syy lisää antaa valmistelukunnalle sen ansaitsemaa tunnustusta, jos se onnistuu muotoilemaan käyttökelpoisia ehdotuksia, joilla vahvistetaan Eurooppa-hanketta, syvennetään yhdentymistä ja edistetään Euroopan unionin perussopimusten kirjoittamista perustuslain muotoon.

Lopuksi haluan onnitella kaikkia valmistelukunnan jäseniä, sillä tämän suuren vastuun kantaminen on kunniatehtävä. Toivon, että ponnistelunne palkitaan onnistumisella.
